

LUND UNIVERSITY

Rapport - Förstudie 1 för etablering av Science park i Helsingborg

Malmberg, Claes; Adenskog, Magnus; Borgehed, Anders

2021

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Malmberg, C., Adenskog, M., & Borgehed, A. (2021). *Rapport - Förstudie 1 för etablering av Science park i Helsingborg*.

Total number of authors:
3

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Rapport förstudie etablering av Science park 2021-08-19

Projektgruppen för kommunstyrelsens uppdrag att genomföra en förstudie och återkomma med förslag på hur en Science park kan etableras i Helsingborg.

Dnr 00074/2021

Projektgrupp

Claes Malmberg, SLF, Näringslivs- och destinationsutveckling, projektledare

Emelie Esberg, SLF, Näringslivs- och destinationsutveckling

Magnus Adenskog, Lunds universitet

Patrik Rydén, Lunds universitet

Anders Borgehed, Handelskammaren

Stygrupp

Annette Melander Berg, Näringslivsdirektör, ordförande

Charlotta Johnsson, Rektor Lunds universitet Campus Helsingborg

Daniel Kronmann, Enhetschef innovation & entreprenörskap Region Skåne

Micco Grönholm, Helsingborgs stad – ersatt av Mikael Kipowski, Utvecklingsdirektör

Innehåll

1. Sammanfattning	3
1.1 Vad är en Science park	3
1.2 Utblick	4
1.3 Rekommendationer inför det fortsatta arbetet	5
2. Bakgrund	6
3. Mål, syfte och uppdrag	6
4. Drivkrafter	7
4.1 Företagens drivkrafter	7
4.2 Regionens drivkrafter	8
4.3 Stadens drivkrafter	8
4.4 Akademiens drivkrafter	9
4.5 Sammanfattning drivkrafter	9
5. Profilerings och identitet	9
5.1 Näringslivet, profilering och identitet	9
5.2 Regionen, profilering och identitet	10
5.3 Staden, profilering och identitet	10
5.4 Akademin, profilering och identitet	11
5.5 Profilerings – kärna, skärningspunkter och konvergens	12
5.6 Profilerings rekommendation	13
6. Tidplan	14
7. Strukturer organisation, ekonomi, samarbeten	14
7.1 Legal struktur och ägandeformer ur Helsingborg stads perspektiv	14
7.1.1 Legal struktur utifrån omständigheterna	14
7.1.2 Överlämnade till bolag	15
7.1.3 Ideell förening med underliggande AB	16
7.2 Legal struktur och ägandeformer ur Lunds universitets perspektiv	17
8. Övriga samarbetsstrukturer	18
8.1 Nyckelaktörer och ankarföretag	18
8.2 Ekonomi/driftsbudget	19
8.3 Organisation och roller	19
9. Sammanfattning av rekommendationer	19
Bilaga – ordlista	21
Källförteckning	23

1. Sammanfattning

Denna förstudie (F1) utgör ett kunskapsunderlag som identifierar olika vägval och upplägg, gör avvägningar och ger rekommendationer för fortsatt inriktning.

Projektgruppen representeras av Helsingborgs stad, LU/Campus Helsingborg och Sydsvenska Handelskammaren. Arbetet har inriktat sig på att studera och intervjua omvärlden för att identifiera goda exempel som underlag för vägval kring:

- legal struktur och ägande
- intressenternas drivkrafter
- profilering och identitet

Alla intressegrupper har beaktats och naturligtvis det som framkommit i separata intervjuer med experter. I projektarbetet har Sydsvenska Handelskammaren och Lunds universitet med Campus Helsingborg haft parallella processer för att samla perspektiv från näringsliv och akademien gällande drivkrafter, profilområden och legala strukturer och ägande. Helsingborgs stad är projektägare och har genom projektgruppen och de samlade inspelen, kommit fram till de rekommendationer som lämnas i rapporten.

De tre intressenterna har alla intressen i att gemensamt skapa en Science park i Helsingborg. Stadens främsta drivkraft är att skapa attraktivitet för företag och innovatörer att etablera sig till staden. Detta är mycket viktigt för stadens utveckling som en av Europas mest innovativa städer. Akademiens främsta drivkraft är också attraktivitet. För akademien är en Science park ett viktigt instrument för att locka nationellt och internationellt duktiga forskare att etablera sig och sin forskning på universitetet i staden. Detta brukar även medföra ökad forskningsfinansiering. En stark forskning är också grunden till utbildning av hög kvalitet, och därmed attraktivitet även för studenter. Den främsta drivkraften för näringslivet handlar om konkurrenskraft och koncentreras i huvudsak till kompetens, teknologi och marknadsföring (varumärke/kommunikation) som sammantaget kokar ner till att se affärsnyttan med en Science park.

1.1 Vad är en Science park

SISP, som är branschföreningen för Sveriges inkubatorer och Science parks, definierar Science parks som stimulerande och utvecklande miljöer som erbjuder kunskapsintensiva tillväxtföretag infrastruktur, nätverk och affärsutveckling. En Science park kan beskrivas som en mötesplats mellan människor, idéer, kunskap och kreativitet samt utgör ofta en plattform för större innovations- och utvecklingsprojekt. Science parken har ofta en nära anknytning till ett närliggande universitet eller högskola.

En Science park i Helsingborg ska framtidssäkra förutsättningarna för innovation och utveckling för näringslivet, offentlig verksamhet och akademi, men också bidra till att attrahera nya etableringar, samla ihop och ta hand om innovationsinitiativ på ett strukturerat sätt och ge dem ett sammanhang, både inom och utanför kommungränserna. En Science park i Helsingborg är också en katalysator för den fortsatta utvecklingen av H22's innovationsinitiativ och Helsingborg som en av Europas mest innovativa städer. Det finns tre övergripande teman där en Science park gör skillnad:

- kommersialisering av forskning och innovation
- samverkan
- attraktion

1.2 Utblick

En internationell omvärldsspaning ger ofta värdefull kunskap. Vi har valt att sammanfatta den spaningen med Peter Fisk's [*] "Worlds-best-innovation-park-look-like-develop-together" från 2017. Han har analyserat de bästa innovations- och Science parkerna i världen och identifierat det som förenar.

- *Ha ett distinkt erbjudande/förslag ...* varför gör vi detta, var är fokus, vad är fördelarna
- *Ge den en central punkt i samhället ...* skapa en axel, ett nav, ett centrum - arkitektoniskt, kommunalt, aktivt
- *Utöver ett akademiskt centrum ...* länk till närliggande universitet och R&D-funktioner, men gå utöver det i arbetet med att skapa framgångsrik innovation
- *Få ankarföretag och starka varumärken ...* det är viktigt att få med sig några ledande företag eller varumärken tidigt. Fungerar ungefär som ankaret i ett köpcentrum.
- *Attrahera nationella institutioner ...* för beständighet, trovärdighet och ideell stabilitet.
- *Bra infrastruktur krävs ...* bra förbindelser för transporter och arbetspendling, men också bra möjligheter att äta, träffas och umgås.
- *Utbildning är viktigt ...* från skolor, till universitet, till fortlöpande färdigheter och kunskaper för företag. Omfamna det.
- *Skapa regelbundna aktiviteter ...* det måste vara en levande plats - seminarier, konferenser, möten, workshop mm.
- *Ge företagsstöd ...* ha företagsinkubatorer för nystartade företag med professionella partners, aktörer från stödsystemet, mentorer och rådgivning och få med mogna företags innovationssatsningar i samma miljö.
- *Ha en större vision ...* se bortom platsen, gör Science Parken till en "tanke ledare", en think tank, för regionen, landet, kontinenten

[*] Peter Fisk är en global tankeledare, författare och talare. Han leder GeniusWorks, en affärsaccelerator baserad i London som arbetar med att utforska framtiden. Han är professor i ledarskap, strategi och innovation vid IE Business School i Madrid. Han är också Thinkers50 Global Director och grundare av European Business Forum. Han har 30 års praktisk affärserfarenhet och arbetar med företagsledare i över 300 företag och 55 länder, från Adidas till American Express, Bosch och BNP Paribas, Cartier till Coca Cola, McKinsey och Microsoft mfl.

Vi har också tittat på några av Sveriges olika Science parks utifrån total omsättning (grund- och projektfinansiering), antal anställda och profilering för att bilda oss en balanserad bild över hur det ser ut. Dessa siffror är från 2019.

Science park	Omsättning 2019 (SEK)*	Anställda	Fokus
Lindholmen Science park - Gbg	96 865	46	Morgondagens mobilitet för människor och gods
Science park Skövde	42 486	18	IT- med särskild spets inom mjukvaruutveckling, dataspel, fin-tech och industriell digitalisering
Johanneberg Science park - Gbg	28 738	22	Hållbar samhällsbyggnad, energi och material
Krinova AB - Kristianstad	25 736	24	Mat – miljö – hälsa
Science park Jönköping AB	23 711	20	AI Readiness och framtidsinnovation (samverkan)
Västerås Science park (avveckling?)	21 065	11	Välfärd & hälsa, järnvägsteknik
Alfred Nobel Science park - Örebro	20 966	11	Avancerad tillverkningsindustri, Intelligent system och logistik
Blue Science park - Karlskrona	17 882	9	Digitalisering, e-hälsa, marin teknik, samhällsbyggnad
Netport Science park - Karlshamn	17 519	9	Digitala medier, energi och intelligenta transportsystem
Linköping Science park (Mjärdevi)	15 232	8	High-tech fokus (IoT, automotive safety, mobile communication, visualization and image analysis), innovation, hållbarhet
Kalmar Science park	15 101	9	Digitala affärer (e-handel) och e-hälsa

1.3 Rekommendationer inför det fortsatta arbetet

Det behövs tydlighet i syftet varför en Science park ska etableras och vad den ska bidra med lokalt, regionalt, nationellt, internationellt. Det ska avspeglas i bland annat profilering/identitet, upplägg och processer. Profileringen är mycket viktig och genom den få fram skärningspunkter som ger nya angreppssätt för innovation kring framtidens lösningar med stöd av bland annat tech, t ex datadriven innovation och AI. Det behöver konceptualiseras och visualiseras. En komponent i en sammanhållande struktur är ett namn och varumärke som associeras med rätt saker och som man vill vara en del av. Det som framkommit så här långt sammanfattas enligt följande och utgör underlag inför det fortsatta arbetet:

Profilering: Tar utgångspunkt i hållbarhet. Styrkan i profilen kommer dels av att kombinera hållbarhet med prioriterade utvecklingsområden och regionala styrkor, dels av en positionering inom tech, t ex datadriven innovation och AI samt samhällsvetenskap och humaniora (human science). Här ges innovationsutrymme för framtidens smarta, hållbara och omtänksamma samhälle och städer, livskvalitet och hållbar livsstil, framtidens hållbara handel, framtidens hållbara varuflöden och logistik mm. Det unika förstärks genom ett systematiserat erbjudande om staden som testbädd för innovationssatsningar. Profileringen blir således en naturlig fortsättning på H22. Samtliga intressenter ser att en utgångspunkt i hållbarhet är en relevant profilering, ingen annan Science park i Sverige har idag denna profil och vidare kan man se att hållbarhetsinnovationer i stor omfattning attraherar kapital.

Legal struktur och ägande: Att föreslå den mest ändamålsenliga modellen bedöms enhälligt vara för tidigt, se resonemang under punkt 7. Vi har dock ett förslag att överväga (7.1.3.) som baseras på en ideell förening, vilket förhoppningsvis medför ett högt medlemsengagemang hos företagen på Science parken. I förslaget äger den ideella föreningen två bolag. Ett som ansvarar för platsen (dvs lokaler och fysiska miljöer) och ett för innehållet (dvs där innovationskluster och accelerator- och inkubatorverksamheten koordineras). För att rekommendera legal struktur behöver profileringen vara satt, därmed avses arbetet med legal struktur slutföras under fas 2.

Ankarföretag: En lokal och regional förankring i ett antal större lokala/regionala företag, s.k. ankarföretag är centralt. Det kan innebära ägarskap, finansiering eller engagemang på annat sätt. Det stärker profileringen, skapar trovärdighet och ger tydliga signaler om betydelsen av en Science park för innovation och tillväxt i ett lokalt och regionalt perspektiv. Dialog är inledd med företag men konkretiseras i fas 2 i samklang med legal struktur och ägande.

Plats/Distrikt: Oceanhamnen och Universitetsområdet erbjuder en bra infrastruktur där dåtid och nutid möts. Wihlborgs är fastighetsägare till både Tretorn-huset, där Campus Helsingborg är hyresgäst, och techhuset Prisma där HETCH är hyresgäst. De är även delägare i HETCH – Helsingborg techhouse. Det ger goda förutsättningar för att ha Science Park-verksamhet i båda husen baserat på en gemensam stark innovationskultur, gemensamma processer, profil och identitet. Därmed läggs grunden till ett skalbart så kallat Science District* i Helsingborg.

*se ordlista

2. Bakgrund

Under 1999 inleddes en diskussion mellan Helsingborgs stad, näringslivet och Campus Helsingborg, Lunds universitet beträffande en framtida Science park i Helsingborg. De nordväst-skånska kommunerna och Lunds universitet som huvudman för Campus Helsingborg har också varit självklara intressenter. Diskussionen togs upp igen 2003 men då fanns inte tillräcklig gemensam kraft för att ta frågan om etablerandet av en Science park i Helsingborg i mål. Vi kan konstatera att tiden tidigare inte varit mogen. Nu är bedömningen att förutsättningarna är väsentligt bättre:

- Lunds universitet Campus Helsingborg har idag en helt annan substans och identitet samt att såväl utbildningar som forskning har en gedigen plattform att stå på.
- Helsingborgs stad har som en av Europas mest innovativa städer kommit långt i innovationsarbetet. H22 i kombination med målsättningen att öka andelen kunskapsintensiva företag i Helsingborg utgör en solid grund för att etablera en Science park.
- Det finns ett upparbetat och långsiktigt samarbete mellan staden och Campus, där strategiska avtal tecknats för att nå långsiktiga resultat.
- Näringslivets koppling till innovationsekosystemet (näringsliv, stödaktörer, startups, riskvilligt kapital m.m.) har vidareutvecklats. Etablerandet av HETCH, Spectronic Innovation Lab, E-commerce Park of Sweden, Mindpark Open Space och GetAI, har lagt grunden till väsentligt bättre förutsättningar för innehåll, fysiska miljöer och gemenskaper som attraherar och utvecklar.
- Forsknings- och innovationsrådet i Skåne (FIRS) som arbetar med att förbättra förutsättningar för forskning och innovation i Skåne genom ett samspel mellan det offentliga, akademi och näringsliv, har identifierade specialiseringsområden som harmoniserar väl med en Science Park i Helsingborg.
- Regionen har en tydlig vilja och drivkraft att utveckla regionen inom Innovationsområdet, detta inkluderar ökad samverkan mellan de Science parks som finns regionen. Skåne-Blekinge är redan idag en av Europas tio mest innovativa regioner (plats 9 enligt EU-kommissionen).

3. Mål, syfte och uppdrag

Syfte

Skapa nationell och internationell dragningskraft med en plats där bästa möjliga förutsättningar erbjuds för innovation och hållbar tillväxt för näringsliv, offentlig verksamhet och akademi.

Mål

Att positionera Helsingborg på den nationella och internationella innovationskartan.

Målandikatorer

Kvantifiering av mål, effektmål och målandikatorer föreslås i fas 2 när profilering är satt. Verksamheten ska bland annat bidra till;

- nya kunskapsintensiva företag och arbetstillfällen,
- nya studenter, forskare och forskningsprojekt,
- nya företagsetableringar och investeringar,
- ge stimulans till innovationer t ex genom datadriven innovation och utveckling inom AI,
- stötta Skånes innovationsstrategi för hållbar tillväxt och ökad produktivitet.
- en internationell synlighet för intressenterna

Uppdrag

- Driva affärsutveckling för hållbar tillväxt
- Skapa innovation för förnyelse och utveckling
- Erbjud en inkluderande miljö och atmosfär för samtliga målgrupper designad för möten, nätverkande och aktiviteter – pay it forward!
- Bygga och upprätthålla smarta, ändamålsenliga processer för ett attraktivt och effektivt innovationsekosystem och utveckling i samverkan
- Utveckla Science parken till att bli en förebild och angelägenhet nationellt och internationellt

Samverkan centralt i uppdraget

För att skapa en framgångsrik Science park i vår region innefattar uppdraget också ansvar för en utvecklad samverkan:

- Samverkan som engagerar studenter, forskare och forskningsprojekt i näringslivets behov bidrar till nya skärningspunkter samt till regionens och nationens attraktivitet och lyskraft.
- Samverkan mellan Campus Helsingborg, näringslivet, det regionala och lokala innovationsekosystemet och dess aktörer, Helsingborgs stad och kommunerna i Familjen Helsingborg ger förutsättningar för innovativ hållbar tillväxt, näringslivs- och samhällsutveckling.
- Samverkan kring attraktiva och inbjudande mötes- och arbetsplatser i miljöer som möter efterfrågan och där atmosfären gör att människor, initiativ, aktiviteter, likheter och olikheter vill mötas för att skapa innehåll, gemenskap, innovation och förverkliga drömmar.
- Samverkan mellan företag, entreprenörsdrivna innovatörer, unga företag och offentlig verksamhet bygger en stark innovationskultur som öppnar upp för nya företag, oväntade innovationer och ger stimulans till staden som testbädd samt skapar legitimitet.

4. Drivkrafter

För att alla målgrupper ska ges möjlighet att identifiera sina drivkrafter för en kommande Science park har intervjuer och workshops genomförts. Här sammanfattas de starkaste drivkrafterna - både för Helsingborg men även mer generellt.

4.1 Företagens drivkrafter

Det har framkommit;

Att företagen tycker att det tas många bra initiativ i Helsingborg. De ser att flera olika initiativ kring innovation pågår och menar att en Science park kan bli en samlande arena. En ny typ av arena som kan bidra till kunskaps- och kompetensutbyte samt ge ökade förutsättningar för fler innovationssamarbeten mellan näringsliv, akademi och offentlig verksamhet.

Att det finns fördelar med en sammanhållande struktur. När en Science park etableras kan näringslivet dra nytta av en sammanhållen innovationskultur som drar till sig kompetens (talanger) och bygger broar, men som också ger företagen förbättrade förutsättningar till utveckling, innovation och transformation.

Att det finns ett värde i att ha närhet till en innovationsmiljö. Närheten till en inkluderande innovationsmiljö där företagsidéer, offentliga problemställningar och forskning samverkar och där studenter och drivna unga människor inkluderas ger företagen möjligheter som förmodligen annars inte hade uppstått.

Att det innovativa och kunskapsintensiva företagandet stärks. Företagen menar att en Science park genom sina accelerator- och inkubatorprogram driver på det innovativa nyföretagandet. En naturlig del av den processen är dock att några strävar mot att snabbt öka värdet för att sälja sitt bolag vilket kan leda till att företaget inte blir kvar i Helsingborg. Därför menar företagen att innovationsprocessen också ska vara anpassad för det befintliga näringslivets behov så att deras innovationssatsningar ges möjligheter utanför den egna organisationen, dvs inom ramen för vad en Science park erbjuder.

Att affärsnytta skapas. En Science park bidrar till innovation, utveckling och tillväxt, men näringslivet vill också se affärsmöjligheter, dvs att nya affärer skapas som en positiv effekt av etableringen.

Att bredd och mångfald stimuleras. Det framkommer också från företagen att en Science park sannolikt kommer att tillföra kompetensmässig bredd och mångfald. Det gynnar Helsingborgs näringsliv men har också en regional och nationell positiv påverkan.

4.2 Regionens drivkrafter

Det har framkommit;

Att en Science park i Helsingborg är en regional angelägenhet. Den behöver knyta an till FIRS prioriterade områden och därmed vara en regional angelägenhet. Den ska också bygga på befintliga styrkor både på Campus Helsingborg och i Helsingborgs näringsliv, och samtidigt koppla till Skånes behov och innovationsekosystem.

Att samverkan mellan olika Science parks behöver öka. En Science park i Helsingborg ska medverka till att fler samarbeten mellan regionens olika Science parks kommer till stånd. På det sättet förstärks den gemensamma kompetensen i regionen.

Att ägandeformen är ändamålsenlig. Associationsformen och den legala struktur, eller konstruktion, som prioriteras i Helsingborg får inte utgöra hinder för driv och snabba beslut för parkens ledning. Den ska också bidra till ett öppet och bra flöde där man känner sig välkommen.

Att det är en attraktiv plats. En Science park i Helsingborg ska attrahera "bright young people". Här finns det myllrande livet där de olika målgrupperna vill vara för att man stöter på rätt människor, blir inspirerad och får stöd. Det handlar om att skapa ett starkt community management.

Att bidra till en hållbar tillväxt. En Science park i Helsingborg ska bidra till regionens hållbara tillväxt och samtidigt skapa nytta och värde i såväl nationella som internationella perspektiv.

Att nya företag skapas. Helsingborgs Science park ska bidra till en stark lokal och regional innovationskultur och påverka den regionala marknadens tillväxt genom att nya konkurrenskraftiga företag bildas.

4.3 Stadens drivkrafter

Det har framkommit:

Att kompetensförsörjning och innovation stimuleras. Den forskning som sker inom Lunds universitet är till nytta för staden då den bidrar till en generell kompetensförsörjning men också till kompetenshöjande innovation när stadens framtida utmaningar ska lösas.

Att en Science park ger synergier till stadens forskning. Stadens FOU-enhet och den utforskande staden, med målet att bidra till social hållbarhet, livskvalitet och smart välfärd i linje med utvecklingen av en i övrigt smart hållbar och omtänksam stad, ska kunna hitta synergier med och dra nytta av att en Science park etableras.

Att dra ömsesidig nytta av accelerator- och inkubatorprogram. En Science park med professionella processer för accelerator- och inkubatorprogram kan ge synergier till nytta för stadens interna innovationsarbete inom ramen för HBG works accelerator- och inkubatorverksamhet.

Att Campus Helsingborg stärks ytterligare. Med en Science park ges Campus Helsingborg än bättre förutsättningar att utvecklas med fler utbildningar och studenter, men också att närheten och samarbetet till det lokala näringslivet ökar och att fler studenter väljer att först studera och sedan jobba i Helsingborg. Även karriärvägar inom forskning stärks och entreprenörer får en bättre och synligare plattform att stå på.

Att tydliggöra en förberedd innovations- och tillväxtresa. En Science park ger nya innovativa och konkurrenskraftiga företagsidéer ännu bättre möjligheter att växa till hållbara företag som skapar nya jobb i större utsträckning än idag. Studenter och befintligt näringsliv kan i större utsträckning upptäcka innovationsresan och dra nytta av den för egna innovations- och utvecklingsinsatser.

Att förstärka platsen styrkor ytterligare. I Helsingborg är hållbarhetsperspektivet redan ett angeläget och prioriterat område med höga ambitioner och mål. Därför är det viktigt att hållbarhetsprofilen binds samman med det som redan sker och framtida utmaningar. Ett exempel på hur vi kan binda samman hållbarhetsarbetet är att företag som antas till Science parken automatiskt ansluts till att göra åtaganden inom Helsingborgs klimatavtal.

Att ta arbetet som H22 har startat vidare. De H22-initiativ som är igång kan fullföljas. En Science park kan vara både en samlingsplats och katalysator för nya partnerskap mellan näringsliv, akademi och offentlig verksamhet för utveckling och innovation. Den bidrar även till att etablera och synliggöra en fortsatt internationell positionering för staden.

4.4 Akademiens drivkrafter

Det har framkommit:

Att externfinansiering gynnas. En Science park ses som en viktig funktion för samverkan med externa aktörer, och därigenom en funktion för att attrahera externfinansiering för forskning och utbildning.

Att fånga forskare och studenter med idéer. En Science park ses också som viktig i att kunna ta emot studenter och forskare som kommer med idéer kring att starta företag eller som vill utveckla nya processer, varor eller tjänster.

Att öka attraktionskraften för Campus. En Science park skulle kunna göra det ännu mer intressant för studenter att välja Campus för sina studier, samt för forskare att välja Campus som sin arbetsplats.

Att stimulera uppdragsutbildning och livslångt lärande. En stark drivkraft för LU/CH är att kunna utöka andelen uppdragsutbildning, och här skulle en Science park kunna fylla en funktion genom att skapa en mötesplats mellan akademi och externa organisationer för att utveckla detta.

Att vara del av ett innovationsekosystem. En Science park skulle också kunna fungera som centralnod i det innovations-ekosystem som finns i Helsingborg. Här skulle en Science park kunna fungera som en koordinerande part och skapa en gemensam och neutral mötesplats.

Att generera utökad samverkan. En Science park skulle också kunna bredda förståelsen för vilka aktörer som den finns till för. Här är föreningslivet och sociala innovatörer exempel på aktörer som skulle kunna få en tydligare plats i innovationsekosystemet.

Att skapa en unik plats med fokus på samhällsvetenskap och humaniora. Det finns många Science parks i Sverige, men här finns det möjlighet att skapa en ny unik inriktning där samhällsvetenskap och humaniora tar en tydligare plats i utformningen.

4.5 Sammanfattning drivkrafter

Näringslivets viktigaste drivkrafter handlar om konkurrenskraft och koncentreras i huvudsak till kompetens, teknologi och marknadsföring (varumärke/kommunikation) som sammantaget kokar ner till att se affärsnyttan med en Science park. Region Skåne ser potentialen i att öka attraktivitet regionalt/nationellt genom att vi kompletterar de styrkeområden som finns regionalt. Stadens viktigaste drivkrafter handlar om attraktivitet och hållbar tillväxt. Akademiens viktigaste drivkrafter kopplas till attraktivitet och finansiering av forskning/få ut forskning bredare. Sammanfattande kan drivkrafterna för en Science park ses som ett sätt att positionera Helsingborg och därmed öka attraktivitet och nytta för näringsliv, akademi och offentlig verksamhet.

5. Profilerings och identitet

Vid dialog med samtliga målgrupper har vi diskuterat vilket profilområde en Science park i Helsingborg bör ha och varför. Det har funnits en bredd i diskussioner och förslag och vi ser ett par profileringsområden som är tydligare. Ett område är dock mer övergripande och starkast ur samtliga perspektiv.

5.1 Näringslivet, profilerings och identitet

I dialogen med näringslivet, både i separata intervjuer och från den workshop som hölls den 3 juni, har det i frågan kring profilerings och identitet framkommit följande.

Fokus på framtid, transformation, nya logiker och hållbarhet. Fokus på framtiden. Näringsliv och samhälle är i en ständig transformation och nya branschlogiker och strukturer uppstår, det behöver en Science park kunna möta för att skapa nytta och värde. Vara till för Helsingborgs starka branscher (logistik/handel i ett bredare perspektiv) och den smarta hållbara staden. Den absoluta majoriteten av kapital/investeringar söker sig idag till innovationer inom hållbarhets-området.

Socialt entreprenörskap. Det pratas mycket om socialt entreprenörskap, samspel, mjuka värden. Hållbarhet är viktigt men hållbarhet innebär inte bara "grön" hållbarhet utan även social hållbarhet och välmående hållbara människor. Se potentialen i att bygga kompetens och företag kring detta.

Satsa på Campus Helsingborgs styrkeområden och hållbarhet. Titta inte för mycket på vad andra Science parks gör eller fokuserar på, var unik istället för att konkurrera med andra Science parks. Bygg inte ett nytt företagshotell, det är kopplingar det handlar om och de styrkeområden som finns. Detta fungerar bra som grund. Ett krav är dock en hållbarhetsprofil, dvs den måste bidra till en hållbar utveckling.

Bredd, mångfald och samverkan. Viktigt att arbeta med det som redan finns och jobba vidare på det men hitta nya skärningspunkter och kombinationer och inte nischa in profilen för smalt. Vi behöver identifiera gemensam samverkan och arbeta på tvären istället för att skapa silos, det kan bli Helsingborgs styrka. Genom att vara mer bred och öppen skapas förutsättningar för framtidens samverkan. Det unika är bredden, det är framtiden.

Bygg på HUR mer än VAD, hur vi ska arbeta mm. Viktigt med öppenhet och en plats där man vågar dela med sig. Bra att olika specialismråden kan mötas för att skapa nya samarbeten. Ett tydligt ägardirektiv krävs även till en Science park. Var tydlig i vad det är vi vill och sedan lita på processen.

5.2 Regionen, profilering och identitet

Inom regionen finns flera Science parks organiserade på olika sätt och med olika styrkor och profilområden. Region Skåne har en betydande erfarenhet från varför de kom till, hur de arbetar och varför de har den specialisering och profil som de har. Följande har kommit fram i dialoger med Region Skåne.

Näringslivsutveckling bygger på det starka, det gäller även för profileringen. Det är svårare att sätta ett mål på en typ av näringsliv man vill ha än att bygga på det som man är stark på, dvs bygg på styrkorna i det lokala näringslivet. Handel och logistik. Det är Helsingborgs styrkeområden och koppla sedan till både tech och Skånes styrkor och strategiska behov i övrigt.

Välfärd kan vara utmaning. Lund är på väg mot Life science med hälsofokus. Alla kommuner fokuserar på hur välfärden ska ställa om – är Helsingborg för sena på den bollen? Innan en Science park har etablerats kan tåget ha gått.

Bygg på Campus Helsingborgs styrkor. Det finns en poäng att bygga på vad Campus är starkt på, annars riskerar det att bli platt om alla forskare är "importerade". Men man måste inte begränsa sig enbart till det.

5.3 Staden, profilering och identitet

I stadens arbetsgrupp har diskussionen om profilering och att skapa en tydlig identitet både handlat om lokala styrkor (näringslivet, staden, Campus) och internationella utblickar för att hitta exempel på "best practice".

Hållbarhet. Innovationer inom hållbarhet är avgörande att adressera. Det är ett brett kompetensområde i flera dimensioner som är relevanta för både Helsingborgs starka branscher (logistik och handel) och den smarta hållbara staden.

Hållbarhet är bra, men för brett. Det unika kommer med hållbarhet i kombination med något, tex "hållbar, omtänksam stad", alltså ändå fokus på smart city. Tillkommer gör underrubriker eller teman som kan vara data, AI, Human science (humaniora/social innovation), livskvalitet etc.

Sociala innovationer. Ett viktigt och intressant framtidsområde för forskning och utveckling mellan akademi, offentlig verksamhet och näringsliv. Här kan tekniska lösningar och innovationer på olika sätt bidra till att förstärka städens förmåga att bli smartare för människan och bidra till livskvalitet i ett hållbart och smart samhälle.

Proof point. Profilering och positionering är en sak men vi måste komplettera med det som gör oss unika, dvs varför ska man komma hit? Helsingborg har något unikt och det är hur staden har systematiserat testbäddstänkandet, dvs när en hel stad erbjuds som testbädd för näringslivet. Helsingborgs stad kan tydligt beskriva hur det går till och vilka tillgångar som finns att tillgå.

Innovationsprocessen (hur). En idé är att med innovationsprocesser- och struktur skapa en profil eller identitet. Dvs hur en Science park i Helsingborg jobbar skulle kunna utvecklas till en komparativ fördel i konkurrensen med andra Science parks.

Var unik och del av samhället. Fokusera på det unika med en Science park i Helsingborg, dvs härma eller kopiera inte det andra har valt att profilera sig med. Jobba på att tydliggöra det unika och se till att Science parken blir en central och integrerad del i det lokala samhället.

Koppling till H22. Ta vara på kraften i H22 och den lyskraft som byggts som startpunkt i hur profileringen av en ny Science park kan identifieras. Tänk också kvadrupel helix där även civilsamhället är en intressent och aktör i innovationsprocesserna.

5.4 Akademin, profilering och identitet

I alla grupper och möten som genomförts med forskare och verksamma vid Campus Helsingborg har vi tagit upp och diskuterat frågor som rör vilket profilområde LU/CH anser att en Science park i Helsingborg bör ha.

Öppet eller slutet profilområde. En av de mest vanligt förekommande diskussionerna kring profilområde rörde huruvida det ska sättas ett profilområde eller om detta ska få "växa fram" från en bredd.

Bygga på redan existerande styrkeområden. En faktor som ofta lyftes fram var behovet av att bygga på de styrkor som finns, snarare än att leta efter nya styrkeområden. Logiken bakom detta argument är att bygga en stark kärna, som i sin tur lockar till sig nya organisationer som har andra styrkeområden.

Hållbara städer. Hållbarhet kom ofta upp som en tematik som många kände sig hemma inom. Hållbara städer är ett möjligt paraplybegrepp som diskuterats, där många kan känna sig inkluderad i profilområdet.

Handel och logistik. Handel och logistik pekades ut som två områden där Campus Helsingborg är starka i såväl utbildning som forskning, och där Helsingborg har en trovärdighet som handels- och logistikstad. Detta skulle därför kunna vara en del av kärnan i en Science park. Även inom detta område framhölls det att hållbarhet kan byggas in som ett element i profilen.

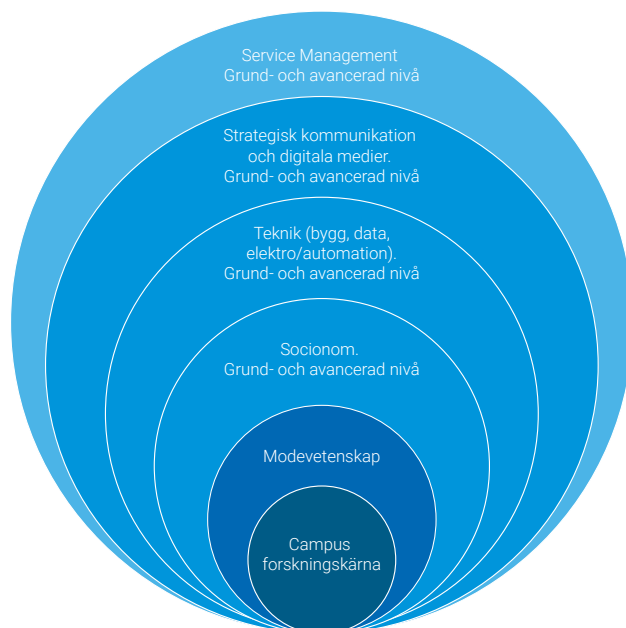
Sociala innovationer. Det är många forskare och verksamma på Campus Helsingborg som arbetar med sociala innovationer i olika former. Detta skulle kunna vara en del av en profil, där också samhällsvetenskap lyfts fram tydligare.

En organism. En diskussion som kom upp rörde också organiseringen av Science park i relation till profilområdet, där det framhölls att det är viktigt att Science park är en organism – som förändras i takt med omvärlden. Viktigt att bygga en förändringsbenägen organisation med förmåga till anpassning.

Skapa tillsammans. Det är viktigt att stora frågor, som t.ex. profilområde, diskuteras med många partners. Ingen aktör är stor nog att göra detta på egen hand, varför vi behöver utarbeta en struktur för att framåt kunna arbeta tillsammans med denna fråga.

5.5 Profilering – kärna, skärningspunkter och konvergens

Utbildningar på Campus Helsingborg

Exempel olika perspektiv på hållbarhet

- Service management - hållbarhet inom besöksnäringen (turism/hotell)
- Service management - hållbara lösningar för logistik och varuflöden
- Service management - hållbara lösningar för handel
- Service management - hållbara lösningar inom hälsa
- Strategisk kommunikation - kommunikation av hållbarhet
- Lunds tekniska högskola - hållbart byggande, teknisk innovation
- Socialhögskolan - hållbar social innovation
- Modevetenskap - hållbar textil- och modeindustri

Starkare forskningskärna

En Science Park i Helsingborg stärker kärnan och förutsättningarna för Campus forskning

Bredd och nivå på Campus Helsingborgs utbildningar är betydande och ger goda förutsättningar för en stark forskningskärna och bas för forskning till nytta för näringslivet (företag och organisationer) och samhällets (Sverige, regionen och staden) transformation och utveckling. Flera kompetensområden kommer att mötas i olika skärningspunkter, inte minst inom hållbarhet och den så nödvändiga klimatomställningen. En tydlig skärningspunkt är den successiva konvergensen mellan handel och logistik som pågår i och med e-handels utveckling. Digitaliseringen i kombination med nya klimat- och konsumentkrav driver på utvecklingen. Det påverkar även modeindustrin, en av de stora miljöbovarna, som befinner sig i en betydande transformation där t ex handel, logistik, strategisk kommunikation genererar nya betydande skärningspunkter för att möjliggöra en reell transformation. Även klimatomställningskraven för städer påverkas av transformationen inom logistik och handel, inte minst kopplat till citylogistik och det som benämns "last mile" där smartare mer effektiva och klimatsmarta och hållbara lösningar med kommersiell bäring efterfrågas.

Ett bra aktuellt exempel är kraftsamlingen för ett mer hållbart logistiksystem för e-handel mellan ReLog (forskningsinitiativ på Campus Helsingborg), Closer och Helsingborgs stad. En ny och helt unik samverkansmiljö där två nationellt starka kunskapsnoder integreras och skapar en sammanhållande nod med en vetenskaplig och behovsbaserad projektverkstad, som tar ett helhetsgrepp på e-handels möjligheter och utmaningar. Forskningen är behovsrelaterad och styrd på grundval av omfattande behovsinventering hos Helsingborg stad och näringslivets aktörer och deras intressen. Till detta kommer problemorienterad forskning där arbete med teori, metoder och verktyg fokuseras mot konkreta och relevanta industriproblem.

Detta är några exempel och det finns naturligtvis andra skärningspunkter mellan Campus utbildnings- och forskningsområden, näringslivets och det offentligas behov. Här spelar en Science park en stor roll som katalysator och möjliggörare till att nya kompetens- och forskningsområden skapas.

I Regeringens proposition 2020/21:60 identifieras att samhällets utmaningar behöver mötas med satsningar på strategisk forskning av hög kvalitet och innovationssatsningar. De övergripande samhällsutmaningar som propositionen fokuserar på är klimat och miljö, hälsa och välfärd, digitalisering, kompetensförsörjning och arbetsliv samt ett demokratiskt och starkt samhälle.

5.6 Profilering rekommendation

Rekommendationen är att ta utgångspunkt i hållbarhet. Vi kan idag inte se att en Science park i Sverige har exakt denna utgångspunkt och förutsättningar och det kan vi bygga på. Samtliga intressenter har identifierat hållbarhet som prioriterad profil för en Science park i Helsingborg. Därefter kommer fokus på starka branscher och verksamhetens processer mm (hur) som en konkurrensfördel. En profilering inom hållbarhet bedöms samtidigt vara för bred. Det unika kommer med hållbarhet i kombination med något, t ex "hållbar, omtänksam stad", alltså fokus på smart city och ett hållbart samhälle. Tillkommer gör underrubriker eller teman som kan vara data, AI, Human science (humaniora/social innovation), livskvalitet etc. Strategin ska bygga framtiden, inte säkra det förflutna och behöver vila i något unikt där hållbarhet är i centrum och utgångspunkten.

Genom att kombinera Campus Helsingborgs olika kompetensområden, ha fokus på lokalt starka branscher, främja Tech innovationer och användandet av datadriven innovation, dra nytta av AI och en stad som testbädd finns något unikt att bygga på. Komplettera det med hur Science parken jobbar, dvs allt från innovationskultur till processer och systematiserade möjligheter, t ex fortsatt utveckling med staden som testbädd, en innovationsprocess byggd på samverkan. Utöver det en toppnivå (excellence) på utbildning/forskning/näringslivssamverkan inom handel och logistik kan sammantaget skapa komparativa fördelar för Helsingborg. Med det angreppssättet bedöms nya och oväntade skärningspunkter kunna uppstå för banbrytande innovationer med internationell höjd och med kopplingar till hållbarhet som kan ligga till grund för nya kunskapsintensiva och konkurrenskraftiga spetsföretag och nya företagsetableringar. Innovation inom hållbarhet attraherar också kapital på olika sätt, både offentligt och privat.

Denna profilering och identitet behöver konceptualiseras för att sedan kunna kommuniceras som ett engagerande varumärke. Ett starkt varumärke driver beteende för att det upplevs annorlunda och attraktivt, och det som är annorlunda kan kunder (företag, studenter, forskare, kapital etc) inte känna till förrän de ser/hör/upplever det. Hur ska då en ny Science park i Helsingborg se ut och upplevas på såväl ut- som insidan?

Vår rekommendation är att profileringen utgår från hållbarhet. Föreslagen profilering kräver att varumärkesfrågan konkretiseras, eventuellt med stöd av extern konsult under fas 2.

6. Tidplan

Förstudie (F1)		Uppbyggnadsfas (F2) M		Etableringsfas (F3)
Start / Stygrupp 2 9 mars 2021	Stygrupp 13 april 2021	Augusti 2021 – Inlämning Rapport 6/8 – MB 23/8 – KRB 25/8 – KS 8/9	April - Juni 2022 – H22 – Bandklipp/lansering – Program H22 City Expo	– Tillväxt – Post H22 – Göra skillnad
	Stygrupp 24 maj 2021			
	Stygrupp 17 juni 2021			
	Stygrupp 9 augusti 2021			

M **Milstolpe - senast januari 2022**
 Beslutsunderlag KS framme:
 Profil, Legal struktur, Ekonomi, Plats för etablering

Förstudie (F1): Period mars 2021 – september 2021. Ett brett angreppssätt med fokus på att skapa ett kunskapsunderlag som underlättar inriktning, prioriteringar och rekommendationer. En grundstruktur (profilering, plats) för en ny Science park på H22 ska finnas med målet att skapa intresse och nätverk. Man ska som besökare uppleva en ny spännande och innovativ Science park i Oceanhamnen.

Uppbyggnadsfas (F2): Period september 2021 – juli 2022. Här fördjupas analysen utifrån rekommendationer, ställningstagande och beslut. Här konkretiseras ägande och legala strukturer och frågor kring mål, indikatorer, samarbetsstrukturer, nyckelaktörer, ekonomi- och driftsbudget samt organisation. Om möjligt planeras invigning under april månad 2022 för att därefter medverka med ett intressant programinnehåll på H22 City Expo. I det fall invigning inte är möjlig i april ska "bandet klippas" under H22 City Expo och ett intressant programinnehåll erbjuds alla besökare.

Etableringsfas (F3): Period juli 2022 – januari 2023: Beslut och allt nödvändigt underlag finns nu för att etablera en Science park i Helsingborg. Här redovisas en uppskalnings- och kommunikationsplan.

7. Strukturer organisation, ekonomi, samarbeten

Detta avsnitt innehåller ett diskussionsunderlag avseende juridisk konstruktion, samarbetsstrukturer, nyckelaktörer, ekonomi, organisation och roller. I analysen har vi tittat på ett flertal olika Science parks och kan konstatera att många har växt fram utifrån olika förhållanden och förutsättningar, varefter de legala strukturerna sedan formats. Ofta föreligger det en lokal eller regional förändring eller händelse som skapar förutsättningar och ramar för att etablera en Science park. Associationsformerna är AB, stiftelse och ekonomiska- eller ideella föreningar och ofta i kombinationer. Dessa beskrivs mer i detalj nedan.

7.1 Legal struktur och ägandeformer ur Helsingborg stads perspektiv

Omvärldsbevakning har skett genom inhämtande av information kring ägandeformer av andra Science parks i Sverige samt intervjuer med företrädare för Lindholmens Science park i Göteborg och Västerås Science park. Detta har kompletterats med intervjuer med ett flertal experter och ett resonemang med Region Skåne som är engagerad i ett flertal Science parks, inkubatorer och branschkluster.

7.1.1 Legal struktur utifrån omständigheterna

Det kan konstateras att Science parks i Sverige växt fram utifrån olika förutsättningar och ibland specifika händelser. Lindholmen Science park i Göteborg formades till exempel genom ett förändringsarbete med att omvandla varvsområdet på Lindholmen efter varvskrisen på 1980-talet, där Chalmers och Göteborgs stad sedermera tillsammans med näringslivet kom att bilda en Science park för att bland annat locka och generera högutbildad arbetskraft samt skapa attraktivitet till stadsdelen. Som nämnts ovan har Science parks i Sverige växt fram utifrån olika förhållanden och förutsättningar, varefter de legala strukturerna sedan formats. Företrädare av redan etablerade Science parks har framhållit

att den legala strukturen först kan utformas när man kommit längre in i processen kring profileringen av en Science park. Kortfattat kan dock nämnas att den vanligaste associationsformen är aktiebolag vilket får anses vara en smidig driftsform och den associationsform näringslivet förmodligen känner sig mest "bekvämt" i. Aktiebolagen har ofta offentlig ägarmajoritet. Ekonomiska- och ideella föreningar förekommer också, ofta i kombination med aktiebolagsformen. Ekonomisk-, ideell förening är lämpad för vad som kan betecknas som massamverkan, med ett större antal deltagare. En annan associationsform som förekommer är stiftelse, vanligtvis när det finns en donation av penningmedel eller fastighet i grunden.

7.1.2 Överlämnade till bolag

Ur kommunalrättsligt perspektiv ska framhållas att en kommun får bedriva näringsverksamhet, om den bedrivs utan vinstsyfte och syftar till att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster, vilket en Science park får anses göra. Av kommunallagen följer att fullmäktige ska se till att ett delägt kommunalt bolag blir bundet av de villkor som framgår av 10 kap. 3 § kommunallagen i en omfattning som är rimlig med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art och omständigheterna i övrigt. Villkoren som avses är bland annat följande;

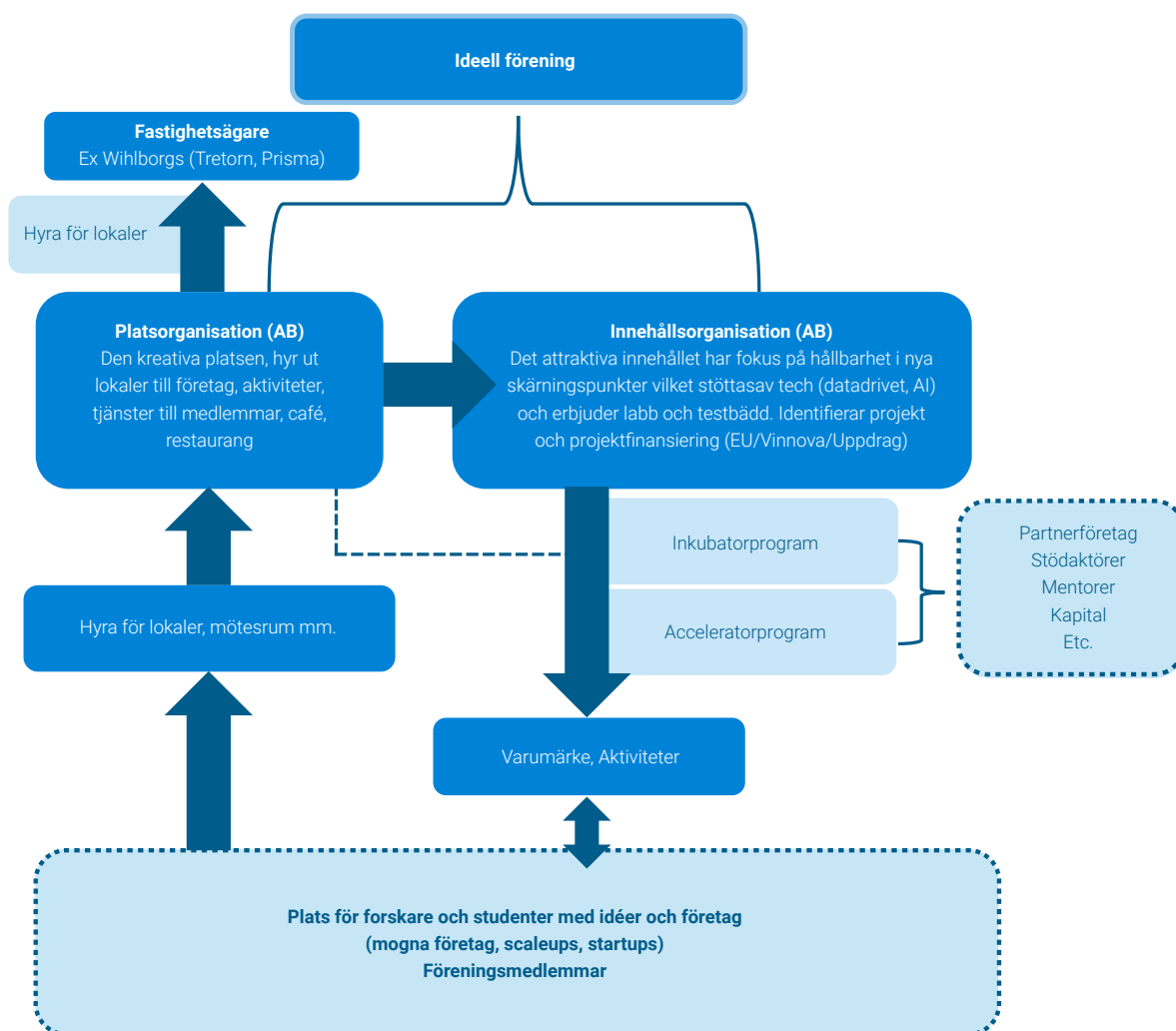
- se till att det fastställda kommunala ändamålet och de kommunala befogenheter [*] som utgör ram för verksamheten anges i bolagsordningen
- utse samtliga styrelseledamöter
- se till att det anges i bolagsordningen att fullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas
- utse minst en lekmannarevisor

Vad som utgör en omfattning som är rimlig med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art och omständigheterna i övrigt är upp till kommunen att avgöra och få således bestämmas från fall till fall. I delägda kommunala bolag ska fullmäktige också verka för att allmänheten ska ha rätt att ta del av handlingar hos bolaget enligt de grunder som gäller för allmänna handlingars offentlighet i tryckfrihetsförordningen och offentlighets- och sekretesslagen.

[*] De kommunala befogenheterna/principerna som avses är principen om att bedriva verksamhet utan vinstsyfte, likställighetsprincipen, lokaliseringsprincipen och självkostnadsprincipen.

7.1.3 Ideell förening med underliggande AB

I stadens arbetsgrupp har vi i denna fas påbörjat en analys baserad på att bygga strukturen kring en ideell förening, likt Media Evolution [*], enligt följande idéskiss.

Poängen med att utgå från en medlemsbaserad konstruktion;

- Skapa ett engagemang kring platsen, gemenskap, samarbeten mm
- Stimulera medlemsaktiviteter, t ex utifrån teman/utmaningar definierade utifrån skärningspunkter och ihop med innovationsklustret
- Som medlem betalas en medlemsavgift och påverkar därmed prioriteringar och har representation i föreningsstyrelsen

Om beslut fattas att gå vidare i analysen av en organisation byggd på en ideell förening konkretiseras finansieringen av densamma. Den ideella föreningen kompletteras med bolag för de olika verksamheterna: plats och innehåll. Verksamheternas affärslogik skiljer sig åt. Den ena verksamheten har fokus på den fysiska platsen, skapar mervärde till medlemmar/hyresgäster och ska generera intäkter. Det andra verksamheten har fokus på Science parkens innehåll och är i grunden en klusterorganisation med innovationsekosystemet som bas för verksamheten. Personalantalet kommer att delvis vara beroende av beviljade forskningsprojekt (Vinnova, EU). Klusterorganisationen är också ett naturligt ställe att samla Science parkens accelerations- och inkubationsprogram för att skapa bästa möjliga förutsättningar för startups och scaleups att lyckas oavsett om de är sprungna ur forskningsprojekt eller kommer från marknaden. Båda bolagen har en betydande roll i hur varumärket kommer att uppfattas men dynamiken i innehållet kommer att vara centralt.

7.2 Legal struktur och ägandeformer ur Lunds universitets perspektiv

Ur de intervjuer med våra interna experter och de diskussioner som förts i arbetsgruppen har vi kunnat finna en rad intressanta resultat vad det gäller frågan om legala strukturer och ägandeformer. Dessa listas nedan med kort analys.

Det är ofta en specifik situation som sätter ramarna för etableringen av en Science park. Det framkommer i våra samtal och diskussioner att det ofta föreligger en förändring eller händelse som skapar förutsättningar och ramar för att etablera en Science park.

Tre exempel som hämtas ur närområdet Skåne är Medicon Village, Krinova och Science Village Scandinavia. I fallet Medicon Village handlade det om att Astra Zeneca lämnade sina lokaler i Lund, vilket skapade en situation där en stiftelse valde att gå in med en grundfinansiering för att rädda kvar kompetens och arbetstillfällen i Skåne. I fallet Krinova handlade det om att regementet lades ned och Krinova ingick då i en arbetsmarknadspolitisk strukturomvandling. I fallet Science Village Scandinavia skapades tillfället av att två stora forskningsanläggningar (ESS och Max IV) anlades i Lund och utifrån dessa nya förutsättningar valde parterna att skapa en Science park.

Legala strukturer och ägandeformer utgår ifrån förutsättningarna i det specifika fallet.

Det finns flera olika sätt att organisera en Science park och det visar sig att de specifika förutsättningar som finns i den aktuella etableringen ofta är avgörande för hur ägarformen och de legala strukturerna ser ut. Om vi sluter oss till de exempel som diskuterats ovan så kan vi i fallet med Medicon Village se att den idag drivs av en stiftelse med två dotterbolag: ett fastighetsbolag och ett innovationsbolag. Fastighetsbolaget står för allt som rör lokalerna, från uthyrning till förvaltning, medan innovationsbolaget hanterar frågor som rör innehåll samt inkubatorn Smile. Lunds universitet är partner i Medicon Village i form av hyresgäst (som var en del av det ursprungliga avtalet), samt har en styrelseplats i innovationsbolaget. I fallet Krinova delas ägandet mellan kommunen och Högskolan Kristianstad, men i styrelsen finns också representation från det lokala och regionala näringslivet. Verksamheten står här på "tre ben", där uthyrning är en del, projektfinansiering en annan och eventverksamhet det tredje. Kommunen går in med en basfinansiering varje år för fastigheten.

En vanligt förekommande kommentar är att en Science park är ett långsiktigt åtagande för ägarerna.

Det kommer att krävas en årlig basfinansiering för att Science parken ska kunna erbjuda olika typer av innovationsstöd till de organisationer som befinner sig i parken. Basfinansieringen kan sedan kompletteras med annan typ av finansiering såsom projektfinansiering och eventverksamhet som i fallet med Krinova.

Profilområde, eller inriktning, är avgörande för frågor om legal struktur och ägande. Innan frågorna om legal struktur och ägande kommer upp på bordet behöver det finnas en inriktning eller profilområde för en Science park. Om inte detta är på plats är det svårt för aktörerna att agera och därför blir dessa frågor framförallt aktuella när arbetet med etableringen av Science park kommit lite längre.

Styrning av Science park. Under intervjuerna har det framkommit att det är av stor vikt att en Science Park har en styrelse som har representation från såväl akademien, näringsliv som offentliga aktörer. Lunds universitet finns representerade i styrelserna för exempelvis Ideon AB, Medicon Villages innovationsbolag och Medeon men däremot är universitetet inte delägare i någon Science park.

Vår rekommendation är att vi arbetar vidare med legal struktur enligt 7.1.3 Ideell förening med underliggande AB.

8. Övriga samarbetsstrukturer

Övriga samarbetsstrukturer är bland annat beroende av vilket typ av legal struktur och ägarform som väljs. Hur kan en Science park se ut då?

Konceptuellt kan en innovations- och Science park utformas som en pyramid. Den tillgodoser behovet lokalt när det gäller att främja tillväxt i lokala och regionala företag och tillhandahålla stöd, samtidigt som det lockar inkommande investeringar, dvs företag från andra platser som väljer att lokalisera där. Detta ger positiva resultat när det gäller jobb och ekonomisk tillväxt, men det bygger också upp stadens rykte. Peter Fisk beskriver pyramiden på följande sätt.

Parkens design ska göra att den fungerar tillsammans och stimulerar en sammanhållen struktur. Det är inte bara en plats som erbjuder subventionerade arbetsplatser för företag. Det är en miljö, atmosfär och plats som attraherar och erbjuder stöd och support av olika karaktär och den är sammanhållen på ett proaktivt sätt. Det kräver en aktiv ledning, närvaro, att aktiviteter faciliteras och samarbeten utvecklas. Och det kräver en fortlöpande aktiv förvaltning och utveckling för att utlösa dessa samarbeten som livar upp miljön och ger byggnader mening. Utöver det bidrar accelerator- och inkubatorverksamheterna med bland annat partnerföretag, stödaktörer, mentorer och ett nätverk av investerare. Denna del av en Science parks verksamhet har en driven "innovation community", dvs människor och företag som på något sätt är kopplade till accelerator- och inkubatorverksamheten och den gemensamma miljö och kultur som där skapas. Det kan vara hårda såväl som lösa kopplingar och kan förändras över tid.

8.1 Nyckelaktörer och ankarföretag

I förstudien har följande aktörer identifierats som viktiga:

- Helsingborgs stad och kommunerna i Familjen Helsingborg
- Lunds universitet Campus Helsingborg
- Region Skåne
- SISP
- IUC Syd, industriellt utvecklingscentrum för att stärka tillväxt och konkurrenskraft
- HETCH, tech-kompetens och accelerator- och inkubatorprogram mm med tech-inriktning och community management
- Spectronic Innovation Lab, labbutrustning (hårdvara/medtech) och kvalitetsledningssystem
- E-Commerce Park, e-handelskompetens och inkubatorprogram för e-handel
- Mindpark för kreativ mötesplats (Open space) och community management
- GetAI, kompetenscenter och nätverk inom artificiell kompetens
- HBG Works, stadens hub och accelerator för interna innovationer
- FOU Helsingborg, bygger broar mellan forskning och förvaltningar för social hållbarhet
- Ankarföretag (är ännu ej klara)
- Offentliga möjliggörare som t ex Vinnova och Almi

8.2 Ekonomi/driftsbudget

Ännu inte möjligt att uppskatta, kommer att förtydligas i fas 2.

8.3 Organisation och roller

Samtliga intressenter har tydligt framhållit betydelsen av att ha rätt ledning för uppdraget som ges utrymme och stöd genom en engagerad och proaktiv styrelse. Det bedöms ha en stor påverkan på hur utvecklingen kommer att se ut. Att konkretisera detta är beroende på vilken legal struktur och organisationsform som väljs. Oavsett legal struktur är konsten för det offentliga engagemanget att möjliggöra och frigöra rörelseenergi och en offensiv driftsorganisation.

I detta skede förordas en struktur som bygger en ideell förening som äger två aktieföretag enligt 7.1.3. som vi vill fördjupa och konkretisera i fas 2 ihop med nyckelaktörer. Den organisationen bygger på en föreningsstyrelse med en ordförande från någon av grundfinansiärerna och i övrigt bred representation.

Platsorganisation bedöms kunna vara ganska liten och ha en förutsägbar budget och beräknat överskott (vinst) används för att finansiera innehållsorganisationen. Innehållsorganisationen kommer sannolikt inte ha samma förutsägbara budget beroende på hur många och typ av Vinnova/EU-projekt med projektfinansiering som godkänns. Dock är accelerator- och inkubatorverksamheterna förhållandevis förutsägbara. Här möts forskning, entreprenörer och företag i samma miljö.

Det framhålls också betydelsen av att se en Science park som en "organism" med förmågan att förändra sig i takt med omvärlden. En aktiv, snabbväxande och inbjudande organisation med processer, beteenden och kultur som främjar syftet samt lägger grunden till en Science park med en hög attraktionskraft som entreprenörer, företag, forskare, studenter med flera verkligen vill vara en del av. Med tanke på den verksamhet som nyckelaktörerna ovan bedriver skulle en indikation på olika roller i en Science park kunna vara;

Roller i arbetet med innehållsorganisationen: HETCH, Spectronic Innovation lab, E-commerce Park, Get AI, HBG Works, FOU Helsingborg, Almi, Lunds universitet Campus Helsingborg

Roller i arbetet med platsorganisationen: Mindpark Open Space, HETCH, Lunds universitet Campus Helsingborg samt eventuellt stadsbyggnadsförvaltningen i Helsingborgs stad (stråk, miljöer etc)

Bidra i styrelsearbetet: Helsingborgs stad (inkl. Familjen Helsingborg), Lunds universitet Campus Helsingborg, Region Skåne, ankarföretag, representant från de två verksamheterna plats och innehåll.

Allt detta är beroende av den legala strukturen och organisationsmodell som väljs och är en stegvis process som sker i dialog med nyckelaktörerna och som behöver konkretiseras i fas 2. Dessutom kan arbete bli aktuellt i såväl en valberedning, medlemsstyrelse som i bolagsstyrelser och det kan finnas behov av att komplettera näringslivsrepresentationen generellt. Bedömningen är att styrelsearbetet måste vara snabbväxande och förstå start-up världen. Det kan dessutom finnas behov av att komma närmare SISP, t ex genom en styrelseplats i SISP styrelse, och därmed det nationella arbetet kring Science parks.

9. Sammanfattning av rekommendationer

Vi har idag starka aktörer som bidrar med potentiellt innehåll i en Science park. Vi har starka forskningsområden och vi har starka kluster och profilområden i näringslivet. Vi har H22 city-expo 2022 och ett pågående innovationsarbete i staden. Det handlar om att knyta ihop detta på ett sätt som tar vara på samt skapar attraktivitet i Helsingborg. Drivkrafterna kan sammanfattas i ordet ökad attraktivitet. För staden och regionen handlar det om attraktivitet för etablering av företag i staden, för akademien handlar det om attraktivitet för nya forskningsområden och kunskapssökande studenter, och för näringslivet handlar det om attraktivitet för ökad konkurrenskraft.

Profilerings: Vår rekommendation är att profilen tar utgångspunkt i hållbarhet. Styrkan kommer dels av att kombinera hållbarhet med prioriterade utvecklingsområden, t ex "hållbar, omtänksam stad / smart city" och regionala styrkeområden i näringslivet, dels av en positionering inom tech, t ex datadriven innovation och AI samt human science / livskvalitet och erbjudandet om staden som testbädd för näringsliv och forskning. Smarta processer för samverkan för att identifiera nya skärningspunkter för innovation är del av profilen. I projektets fas 2 ska vi identifiera skärningspunkter

och konceptualisera profilen och avspegla detta i ett varumärke.

Legal struktur och ägande: Att föreslå den mest ändamålsenliga modellen bedöms enhälligt vara för tidigt. Vår rekommendation är att utvärdera ett förslag som baseras på en ideell förening, vilket förhoppningsvis medför ett högt medlemsengagemang hos företagen på Science parken. I förslaget äger den ideella föreningen två bolag. Ett som ansvarar för platsen (dvs lokaler och fysiska miljöer) och ett för innehållet (dvs där innovationskluster och accelerator- och inkubatorverksamheten koordineras). För att rekommendera legal struktur behöver profileringen vara satt, därmed avses arbetet med legal struktur slutföras under fas 2.

Ankarföretag: Vår rekommendation är en lokal och regional förankring i ett antal större lokala/regionala företag, s.k. ankarföretag. Det bedöms vara centralt. Det kan innebära ägarskap, finansiering eller engagemang på annat sätt. Det stärker profileringen, skapar trovärdighet och ger tydliga signaler om betydelsen av en Science park för innovation och tillväxt i ett lokalt och regionalt perspektiv. Dialog är inledd med företag men konkretiseras i fas 2 i samklang med legal struktur och ägande.

Plats/Distrikt: Oceanhamnen och Universitetsområdet erbjuder en bra infrastruktur där dåtid och nutid möts. Wihlborgs är fastighetsägare till både Tretornhuset, där Campus Helsingborg är hyresgäst, och techhuset Prisma, där HETCH är hyresgäst. De är även delägare i HETCH – Helsingborg techhouse. Det ger goda förutsättningar för att ha Science Park-verksamhet i båda husen baserat på en gemensam stark innovationskultur, gemensamma processer, profil och identitet. Vår rekommendation är att en Science park i Helsingborg placeras i Oceanhamnen med Tretornhuset och Prismahuset som utgångspunkt.

Bilaga – ordlista

Science Park

Branschföreningen för Sveriges inkubatorer och Science parks (SISP), definierar Science parks som stimulerande och utvecklande miljöer som erbjuder kunskapsintensiva tillväxtföretag infrastruktur, nätverk och affärsutveckling. En science park kan beskrivas som en mötesplats mellan människor, idéer, kunskap och kreativitet samt utgör ofta en plattform för större innovations- och utvecklingsprojekt. Science parken har ofta en nära anknytning till ett närliggande universitet eller högskola.

Science District

När verksamheten i en Science park inte är koncentrerad till ett hus utan kan vara distribuerad så att den finns på olika platser. Vad som sätter gränsen för distriktet kan vara olika. I vissa fall är verksamheten samlad i ett fysiskt avgränsat område med en gemensam identitet, i andra fall är verksamheten distribuerad med olika verksamheter och fokusområden på olika platser men är kopplade till Science parkens uppdrag och verksamhet. Sedan finns det kombinationer av ovanstående. Det viktiga är att distriktet är skalbart, flexibelt och ända-målsenligt över tid så att bästa möjliga förutsättningar för verksamhetens uppdrag uppnås.

Innovationsekosystem

Innovationsekosystem kan beskrivas som miljöer som främjar innovation. Kan vara såväl fysiska mötesplatser för olika aktörer som arbetssätt som gör det lätt att arbeta med innovation både inom och mellan organisationer. Kan vara kopplat till ett geografiskt område eller ett gemensamt tema exempelvis klimatanpassning eller hållbar tillväxt. Systemet består av olika aktörer som akademi, näringsliv och offentliga verksamheter i olika roller för att driva fram innovationer.

Accelerator (företagsaccelerator)

Syftet är att genom ett kostnadsfritt anpassat acceleratorprogram och infrastruktur för nystartade kunskapsintensiva företag (ofta teknikintensiva), eller tidiga företagsidéer, där individuell coaching, affärsutvecklingsresurser (expertpartners, mentorer, arbetsplatser, programvaror etc), gemenskap och kapital ska ge förutsättningar att accelerera företagets tidiga utveckling och tillväxt.

Inkubator (företagsinkubator)

Syftet är att genom ett kostnadsfritt anpassat inkubatorprogram och infrastruktur för nystartade kunskapsintensiva företag (ofta teknikintensiva) som kommit förbi den första fasen i sin utveckling. Många företag börjar i en accelerator för att sedan gå vidare till en inkubator. Här ges individuell coaching, affärsutvecklingsresurser (expertpartners, mentorer, arbetsplatser, programvaror etc), gemenskap och kapital ska ge förutsättningar att lyckas i företagets fortsatta utveckling och tillväxt.

Startup-bolag (startups)

Beteckning på nystartade företag i en accelerator eller inkubator.

Scaleup-bolag (scaleups)

Beteckning på företag som är i tillväxtfas i en inkubator. Denna fas är kritisk för företag och här kan en kompetent och engagerad inkubator eller Science park verkligen spela en betydande roll.

Community

Den gemenskap och kultur som håller ihop alla människor, företag, nätverk mm som är involverad i eller kringgärdar en accelerator, inkubator eller Science park. Det ligger ofta ett stort arbete i att skapa en stark community.

Innovationskluster

Innovationskluster kan definieras som en struktur eller organiserad gruppering av oberoende parter avsedda för att stimulera innovativ verksamhet genom intensiv samverkan. Inom innovationsklustret kan bland annat företag, organisationer, samhällsaktörer med flera ingå och klustret ska bidra till effektiv kunskapsöverföring, nätverksbyggande och informationsspridning.

Ankarföretag

Lokomotivföretag som skapar legitimitet och trovärdighet till en Science Park, ett köpcentrum eller likande. Ofta större kända företag eller företag med välkända varumärken.

FIRS

Forsknings- och innovationsrådet i Skåne (FIRS) är en sammanslutning av beslutsfattare som kan och vill ta Skånes utveckling framåt. Målet är att arbeta flexibelt och samtidigt långsiktigt ta vara på Skånes möjligheter och hantera utmaningar. FIRS verkar för att Skåne ska vara en globalt konkurrenskraftig ekonomi som driver hållbar tillväxt.

Konvergens

När olika kompetensområden, teknologier, ekonomier eller annat närmar sig varandra, löper samman, konvergerar.

Komparativ fördel

Begreppet kan användas för att förklara relativa fördelar i produktion av en vara eller tjänst. Ett företag, eller bransch, bör specialisera sig på att tillverka och exportera de produkter som det är relativt sett mest effektivt på utifrån alternativkostnaden.

HETCH

HETCH utgår från tech-huset Prisma. Här finns ett stort antal snabbväxande teknikföretag, startups, större etablerade innovationsteam och en inspirerande gemenskap. HETCH erbjuder accelerator- och inkubatorprogram och här delas kunskap, flexibla arbetsytor för att skapa en kostnadseffektiv och innovativ miljö.

E-commerce Park of Sweden

Sedan 2015 utvecklas här Sveriges e-handel genom att sprida kunskap och skapa plattformar för entreprenörer att mötas. E-commerce parl är ett community för e-handlare. Sedan vi starten har en mängd initiativ tagits för att stärka e-handelsscenen i Sverige. Bland annat finns ett coworkingspace för e-handlare och Sveriges enda e-handelsinkubator. Man samarbetar med lager- och logistikaktörer, koordinerar ett av Sveriges bästa e-handelsnätverk och arrangerar event och utbildningar inom området.

Spectronic innovation lab

Ett omfattande och öppet FoU-labb som har utrustning nödvändig för forskning och utveckling av produkter inom hårdvara och medtech som en del av en regional stödstruktur för innovation. Här finns bland annat avancerad mät- och analysutrustning, finmekanisk verkstad, CNC-fräs/3D-skrivare samt en komplett ytmonteringslinje för elektronikproduktion. Dessutom finns stor kompetens inom labbets alla verksamhetsområden, samt ett färdigutvecklat kvalitetsledningssystem för utveckling av produkter inom medtech.

Mindpark Open Space

Här ordnas allt från föreläsningar till nätverksevenemang, utställningar och företagsaktiviteter. Evenemangsutrymmet har en flexibel inredning som kan anpassas för olika sittplatser. Man har hjälpt till att organisera modevisningar, bokutgivning med ett liveband, IT-pubar, företagsmiddagar och mycket mer. Detta är en flexibel plats lämplig för nästan alla slags evenemang i direkt närhet till Lunds universitet Campus Helsingborg.

Get AI

Uppdraget är att sprida AI-kompetens till regionala partners och organisationer genom att erbjuda utbildning och vertikal tillämpning inom artificiell intelligens. Get AI tror på att lösa problem med artificiell intelligens och genom att se till att "få saker gjorda". Get AI tar bort komplexiteten och fokuserar på tydliga affärsfall genom att använda avancerad teknik och nödvändig data.

[*] Media Evolution

Media Evolution startade 2008 som en klusterorganisation, ett gemensamt initiativ mellan den privata sektorn, akademien och den offentliga sektorn för att främja förutsättningarna för tillväxt och innovation i medieindustrin. Det är en ideell medlemsorganisation som samlar de innovativa teknikbyråerna, de kreativa, de stora organisationerna, tillverkarna, akademien, strategerna och de lokala kommunerna och regionerna i södra Sverige. Alla delar verkligheten i den

digitala omvandlingen men har olika saker att bidra med. Man bedriver också projekt, lokalt och globalt, för att skapa nya marknader för medlemmarna.

Media Evolution City, den del av Media Evolution som ansvarar för den fysiska platsen, har som huvudsyfte att främja förutsättningarna för tillväxt och utveckling genom att föra branscher och företag samman. Konceptet är baserat på kunskapsutbyte och en "förenade vi är starka-kultur". Här har en blandning av företag sina arbetsplatser sida vid sida. Nya idéer och innovation kommer i mötet mellan människor, företag och branscher och dessa möten sker lättare utan smala korridorer och stängda dörrar.

Källförteckning

Litteratur

- Internationella föreningen för vetenskapsparter och innovationsområden (IASP)
- 247AMEND – The top 10 Science parks in the world
- Peter Fisk – Worlds-best-innovation-park-look-like-develop-together (2017)
- Hub by Danske Bank – The 20 best innovation centers in Sweden
- SISP – Sveriges Science parks 2019

Intervjuer

- Ola Swedin, VD Mobile Heights
- David Nilsson Sträng, VD HETCH
- Fredrik Rosenqvist, Styrelseordförande mm
- Sven Rosenqvist, Verkställande Helsingborgs Handelsföreningen
- Magnus Eriksson, General Partner Stoaf
- Göran Pelvén, VD Dunkerstiftelserna
- Johan Assarsson, Projektledare Sahlgrenska Life Science
- Steinar Stokke, VD Vitartes fastigheter
- Carl Siversson, VD Spectronic
- Ulrika Hallengren, VD Wihlborgs fastigheter
- Annette Stambolovski, Adm Chef Max IV
- Charlotte Lorentz Hjorth, Projektledare Lunds universitet Medicon Village
- Joakim Jardenberg, VD GetAI
- Louise Östlund, VD Kalmar Science Park
- Johan Ödmark, VD SISP
- Lindholmen Science Park
- Västerås Science Park
- Daniel Kronmann, Region Skåne

Workshop

- En workshop med ca 25 deltagare från näringslivet i Helsingborg hölls den 3 juni med fokus på näringslivets syn på drivkrafter och profilering. Representanter från såväl stora som små företag deltog.

Referensgrupper

- Helsingborgs stads referensgrupp
- Lunds universitet Campus Helsingborgs referensgrupp
- Näringslivet genom sydsvenska Handelskammaren och workshop
- Expertgrupp som intervjuats